

CABINET CYNGOR GWYNEDD

Adroddiad i gyfarfod Cabinet Cyngor Gwynedd

Dyddiad y cyfarfod:	21ain Ionawr 2020
Aelod Cabinet:	Y Cyngorydd Gareth Griffith
Swyddog Cyswllt:	Morwena Edwards, Cyfarwyddwr Corfforaethol
Rhif Ffôn Cyswllt:	01286 679 468
Teitl yr Eitem:	Adroddiad Perfformiad Aelod Cabinet Amgylchedd

1 Y PENDERFYNIAD A GEISIR

1.1 Derbyn a nodi'r wybodaeth yn yr adroddiad.

2 Y RHESWM DROS YR ANGEN AM BENDERFYNIAD

2.1 Er mwyn sicrhau rheoli perfformiad yn effeithiol.

3 CYFLWYNIAD

3.1 Pwrpas yr adroddiad yma yw i'ch diweddarau ar beth sydd wedi'i gyflawni yn y maes rwy'n gyfrifol amdano fel Aelod Cabinet Amgylchedd. Mae hyn yn cynnwys amlinellu'r diweddaraf gyda'r addewidion yng Nghynllun y Cyngor; lle mae'r mesurau perfformiad arni; a'r diweddaraf o ran cynllun arbedion a thoriadau.

3.2 Rydym yn gweithredu ar Gynllun y Cyngor 2018-23, yma rwyf yn adrodd ar y cynnydd hyd at ddiwedd Tachwedd 2019.

3.3 Rwyf am eich atgoffa bod yr holl faterion eisoes wedi bod yn destun trafodaeth ac wedi eu craffu gennyf mewn cyfarfodydd o'r Tîm Rheoli a gynhaliwyd yn benodol ar y pwrpas sydd hefyd yn cynnwys cynrychiolwyr o'r Pwyllgor Craffu perthnasol.

3.4 Ar y cyfan, rwyf yn hapus gyda perfformiad yr adran. Byddaf yn ymhelaethu ar y cynnydd yn yr adroddiad.

4 RHESYMEG A CHYFIAWNHAD DROS ARGYMELL Y PENDERFYNIAD

4.1 PERFFORMIAD

4.2 Gwasanaeth Cynllunio

4.2.1 Pwrpas y **Gwasanaeth Cynllunio** yw hwyluso a rheoli datblygiadau cynaliadwy er budd ein cymunedau, yr economi a'r amgylchedd o fewn ardal awdurdod cynllunio Gwynedd (nad yw'n cynnwys ardal y Parc Cenedlaethol).

4.2.2 Mae canran **bodlonrwydd gyda'r gwasanaeth** (C1) yn parhau i fod yn weddol uchel ar 82.86%. Rydw i yn falch iawn fod sylwadau o fodlonrwydd yn gyson, gyda sylwadau cadarnhaol iawn am y gwasanaeth a'r cyngor ddarperir gan swyddogion. Mae'r rhesymau dros y canran bychan o anfodlonrwydd yn parhau ogwmpas y drefn rhwystredig o gysylltu gyda'r gwasanaeth, mae sylwadau tebyg yn cael ei adrodd

gan gwsmeriaid sy'n fodlon a'r gwasanaeth.

- 4.2.3 Mae'r mesur ***Pa mor sydyn mae'r holl geisiadau Cynllunio ar gyfartaledd wedi cymryd i'w penderfynu*** (C2) yn dangos y gwahaniaeth rhwng yr amser a gymerir i geisiadau gael ei penderfynu gan Swyddog ynghyd a rhai gan y Pwyllgor Cynllunio. Mae'r nifer o ddyddiau ar gyfartaledd mae ceisiadau yn cymryd i'w prosesu yn gyson. Ers mabwysiadu'r Cynllun Dirprwyo nol yn mis Mai 2018, mae'r cyfartaledd wedi bod yn weddol gyson gyda'r cyfnod stautuol ar gyfer ymdrin a cheisiadau. O ganlyniad i fabwysiadu'r cynllun mae llai o geisiadau wedi mynd gerbron y Pwyllgor ac felly mae canran uwch o geisiadau yn cael ei penderfynu o dan y drefn dirprwyedig.
- 4.2.4 Blaenoriaeth yr **Uned Gorfodaeth** yw ymchwilio, darparu a chyflwyno rhybuddion gorfoadeth ar yr achosion mwyaf difrifol. Mae'r dangosyddion gorfodaeth yn mesur canran yr holl achosion y llwyddir i ymchwilio iddynt o fewn yr amserlen. Mae'r dangosydd yn y broses o gael ei ddatblygu a'i fireinio er mwyn adnabod y nifer o achosion sydd yn parhau yn agored ac er mwyn adnabod llwyth gwaith swyddogion ynghyd a pherffordmiad yr Uned Gorfodaeth yn ei gyfanrwydd at bwrpas rheolaeth effeithiol. Y nod fydd i allu archwilio mwy o achosion, gan roi blaenoriaeth i'r rhai risg uchel a chanolig yn y lle cyntaf, ac yn yr achosion yma i gael canran uwch o achosion ble mae camau cadarnhaol yn cael eu cwblhau.
- 4.2.5 Yn sgil mabwysiadu'r Cynllun Datblygu Lleol mae'n ofynnol i bob Awdurdod Lleol ddatblygu a mabwysiadu Canllawiau Cynllunio Atodol. Erbyn hyn mae 7 Canllaw Cynllunio Atodol wedi ei fabwysiadu ac yn cael ei defnyddio gan swyddogion, gyda un arall wedi bod yn destun ymgynghoriad cyhoeddus yn ddiweddar.
- 4.2.6 Mae'r ddarpariaeth o dai fforddiadwy yn golygu fod yr Awdurdod Cynllunio Lleol yn darparu lefel uwch o dai fforddiadwy na'r targed uchaf o fewn y Cynllun Datblygu Lleol sydd yn 30%. Mae hyn yn adlewyrchu'r patrwm blaenorol, ac mae'n gadarnhaol ar gyfer y nifer o dai fforddiadwy sy'n cael ei caniatáu.

4.3 Gwasanaeth Gwarchod y Cyhoedd

- 4.3.1 Pwrpas y **Gwasanaeth Gwarchod y Cyhoedd** yw gwarchod y cyhoedd mewn perthynas ag amrediad o faterion amgylcheddol ac iechyd.
- 4.3.2 Cafodd trefn newydd o gwestiynau ei ddefnyddio yn ystod y cyfnod ar gyfer mesur y ***canran o gwsmeriaid a ymatebodd i arolwg ddywedodd eu bod yn fodlon a'r lefel gwasanaeth*** (G1) y tro hwn. Er defnyddio'r drefn newydd mae wedi dod i'r amlwg na fu'r cwestiynau diwygiedig yn ysgogi unigolion i gynnig sylwadau cynhwysfawr am y gwasanaeth a dderbyniwyd, felly bydd angen monitro ac asesu'r drefn yn bellach.
- 4.3.3 Mae'n ymddangos fod y mesur ***canran y busnesau uchel eu risg sydd wedi cael arolygiad yn unol â'r rhaglen*** (G2) ynghyd a'r ***canran y sefydliadau bwyd anifeiliaid sydd wedi cael arolygiad yn unol â'r rhaglen*** (G4) yn methu a chyflawni'r arolygiadau yn unol â'r rhaglen a hynny oherwydd diffyg capasiti. Mae swyddogion wedi fy sicrhau bydd capasiti mewn lle a byddem yn dal fyny efo'r rhaglen erbyn diwedd y flwyddyn ar gyfer G2. Ond mae pryder yn parhau ynghylch G4 oherwydd yr angen i gael staff cymwysedig i wneud yr arolygiadau, mae'n bosibl bydd angen comisiynu unigolyn/cwmni i helpu gyda'r gwaith er mwyn cyflawni, rydw i yn bryderus am y sefyllfa gyda G4 gan fod yn ofyn statudol ac felly byddaf yn parhau i fonitro'r sefyllfa.

- 4.3.4 Mae'r mesur **canran sefydliadau bwyd sy'n cyrraedd safonau Hylendid Bwyd** (G8) yn nodi fod 99.1% o'r sefydliadau bwyd yn cydymffurfio, gyda dim ond 0.9% yn methu sef 19 busnes allan o 2120. Mae'r busnesau sydd ddim yn cwrdd â safon foddhaol eisoes wedi derbyn sylw pellach i sicrhau nad ydynt yn parhau i weithredu mewn modd sydd yn peri risg i iechyd cwsmeriaid.
- 4.3.5 Cyflwynwyd adroddiad i'r Pwyllgor Trwyddedu ar yr 2il o Ragfyr, er mwyn edrych ar opsiynau ar gyfer adolygu'r Cynllun Dirprwyo ar gyfer Trwyddedau Tacsî. Dengys y wybodaeth ynghylch **cyfartaledd y dyddiau a gymerir i benderfynu cais trwydded tacsî** (G7) fod peth cynnydd ers diwedd mis Mawrth yn yr amser a gymerir i brosesu ceisiadau adnewyddu yn ogystal â cheisiadau o'r newydd. Y rheswm dros hyn yw oherwydd bod cyfartaledd uwch na'r arfer o geisiadau newydd ac adnewyddu wedi gorfod cael eu cyfeirio at Bwyllgor am benderfyniad.
- 4.4 Gwasanaethau Trafnidiaeth a Chefn Gwlad**
- 4.4.1 Pwrpas y **maes gwaith Traffig, Prosiectau a Gwaith Stryd** yw galluogi'r cyhoedd ddefnyddio ffyrdd Gwynedd mewn modd diogel a dirwystr.
- 4.4.2 Mae'r Gwasanaeth Parcio yn rheoli 117 o feysydd parcio ledled y sir, a'n gweithredu trefniadau gorfodaeth parcio. Mae'r **nifer o apeliadau i'r Beirniad Annibynnol** (Eiddo 6) wedi lleihau yn sylweddol yn dilyn delio gyda lleoliadau megis y Maes yng Nghaernarfon. Rydw i yn awyddus i'r adran edrych ar yr opsiynau i ychwanegu mesurydd newydd er mwyn casglu bodlonrwydd cwsmer am y parcio yng Ngwynedd, byddaf yn adrodd arno i'r dyfodol.
- 4.4.3 Rydw i yn gyfforddus gyda pherfformiad yr Uned Trafnidiaeth, un rhwystr i'r Uned gyda'r **cyfnod prosesu gorchmynion traffig** (T1) ydi'r cyfnod pan mae angen i drosglwyddo'r gorchmynion i adrannau eraill neu i gontractwyr. Bydd trafodaethau pellach yn cael eu cynnal gyda'n hadran gyfreithiol er mwyn ceisio lleihau'r nifer o ddyddiau.
- 4.4.4 Pwrpas y **Gwasanaeth Cludiant Cyhoeddus** yw darparu cludiant diogel o ansawdd sy'n gost effeithiol. Mae'r gwasanaeth wedi cychwyn ar adolygiad cynhwysfawr ar y cyd gyda Thrafnidiaeth i Gymru a Phrifysgol Bangor o'r ddarpariaeth cludiant cyhoeddus yng Ngwynedd. Cafodd yr adolygiad ei roi ymlaen i'r gweinidogion yn ystod mis Hydref sydd yn cynnwys argymhellion ar gyfer dyfodol y rhwydwaith craidd ar gyfer 2020-2025. Rydw i yn gobeithio bydd yr adolygiad yn gyfle i ni edrych ar ddarparu gwasanaethau mewn ffyrdd tu hwnt i'r ffyrdd traddodiadol, ac yn hynny o beth yn lleihau'r risg o orddibyniaeth ar un cwmni bws.
- 4.4.5 Mae'r gwasanaeth yn gyfrifol am y **nifer o gwynion a dderbyniwyd am wasanaethau cludiant dan gontract i'r Cyngor** (Cludiant 02), roedd 8 cwyn wedi ei adrodd ond rydw i yn falch o adrodd fod y sefyllfa wedi gwella.
- 4.5 Dechreuodd yr **Uned Cefn Gwlad** ar yr adolygiad Ffordd Gwynedd flwyddyn yn ôl. Fel rhan o'r broses maent wedi adolygu'r pwrpas, bellach pwrpas yr uned yw **gofalu am rwydwaith llwybrau Gwynedd, harddwch y tirlun a byd natur ar dir ac yn y môr**. Y cam nesaf fydd canfod mesuryddion ar gyfer yr uned, ynghyd ac edrych ar sut i gyfathrebu efo cwsmeriaid a defnyddio systemau. Mae'n gadarnhaol iawn i adrodd fod yr uned yn datgan fod mynd drwy'r adolygiad Ffordd Gwynedd wedi bod yn ddefnyddiol.
- 4.6 Yn ddiweddar mae'r Adran Amgylchedd wedi sefydlu system newydd, sef Tascomi. Bydd y system yn cael ei defnyddio gan y Gwasanaethau Cynllunio, Gwarchod y

Cyhoedd a Rheolaeth Adeiladu. Bydd y system yn golygu gwell gwasanaethau i'r cyhoedd, yn ogystal â'n sicrhau bydd gwybodaeth yn gywir a chyson.

5 SEFYLLFA ARIANNOL / ARBEDION

5.1 Cynlluniau Arbedion 2019/20

- 5.1.1 Mae 12 o'r cynlluniau arbedion 2019/20 unai wedi eu gwireddu neu ar drac i'w gwireddu'n amserol cyn diwedd y flwyddyn ariannol.
- 5.1.2 Mae'r Adran yn rhagweld y bydd rhai risgiau i gyflawni'r arbedion ar gynllun *Cynyddu'r nifer meysydd parcio sy'n rai talu ac arddangos a chynyddu ffioedd parcio*. Yn dilyn cyflwyno adroddiad i'r Pwyllgor Craffu Cymunedau, sefydlwyd Grŵp Tasg. Bydd y Grŵp Tasg yn trafod opsiynau ac yn adrodd i'r Pwyllgor Craffu Cymunedau yn Ebrill 2020 ac wedyn i'r Tîm Arweinyddiaeth ym Mehefin 2020.
- 5.1.3 Mae'r gwaith ar y cynllun *Darparu pwyntiau gwefru trydan mewn meysydd parcio* wedi cychwyn ond mae cryn dipyn o waith yn parhau er mwyn gwarantu bydd digon o incwm o'r cynllun erbyn 2021/22 ac 2022-23. Mae Bid Cyfalaf am adnodd wedi ei gyflwyno ar gyfer yr isadeiledd.
- 5.1.4 Cyflwynwyd adroddiad *Arbedion Teithio Staff Cyngor Gwynedd* i'r Cabinet ar y 5ed o Dachwedd 2019 a chytunwyd i fabwysiadu'r cynllun amgen sydd yn lleihau swm yr arbedion o £130k i £118k.

6 UNRHYW YMGYNGHORIADAU A GYNHALIWYD CYN ARGYMELL Y PENDERFYNIAD

6.1 Barn y Swyddogion Statudol:

Y Swyddog Monitro

"Dim sylwadau i'w hychwanegu o safbwynt priodoldeb."

Y Pennaeth Cyllid

"Rwyf yn fodlon fod cynnwys yr adroddiad yn adlewyrchiad teg o'r sefyllfa ariannol. Mae hynny'n golygu fod 12 o gynlluniau arbedion 2019/20 eisoes wedi eu gwireddu neu ar drac i wireddu'n amserol, ac mae risgiau'r cynlluniau arbedion eraill wedi eu manylu yn rhan 5 o'r adroddiad. Bydd swyddogion Cyllid yn parhau i gynorthwyo'r Aelod Cabinet i fonitro'r cynnydd yn erbyn y cynlluniau yma, ac mae diweddariad o sefyllfa ariannol yr adran wedi ei gynnwys yn yr adolygiad cyllidol sy'n destun adroddiad yr Aelod Cabinet Cyllid ar raglen y cyfarfod yma."

ATODIADAU:

Atodiad 1 Mesurau'r Adran Amgylchedd